

**ПОСОЛСТВО СВЯЩЕННОГО СІНОДУ
ПРАВОСЛАВНОЙ ЦЕРЬКВИ В ЧЕСЬКЫХ ЗЕМЛЯХ І В СЛОВАКІЇ**

ПАСХА ХРИСТОВА 2023

Духовны отцёве, братя і сестры,

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Початок Євангелія од святого Йоана, котрый читаеме на літургії Пасхы, на першый погляд нияк не є повязаний з подіїв Воскресенія Христового. Та чом отцёве Церькви выбрали ёго за головне читаня на літургії того „праздника праздників і торжества торжеств“?

Вело їх к тому веце причін. Спомянутый уривок говорить о Світлі – Жрідлі живота, котре стотожнює з єдинокорным Сыном і Словом Божым. Святыи Василий Великий коментує слова євангелиста Йоана слідуячо: чім про людське око є сонячне світло, тым про душу є Боже Слово. Матеріалне світло потребуєме, жебы сьме в нїм могли жыти і спринимати світ навколо нас. Христос є духовным Світлом, котре освітлює не наше тіло, але цілий наш живот, „Своєв нематеріалнов моцєв нашу нематеріалну мысль“.

Боже світло уводить людську мысль „до цілой правды“ (Йоан 16, 13), значіть приводить чоловіка к познанню правды і одтыль веде го к святости. Не нагодов у православній іконографії святыи зображують ся з авреолов – сімболом їх просвіченой мыслї, котра по очіщїню прияла світло правды і прямовала к святости. Христово світло є жрідлом познаня, котре веде ку спасительній правді. Без того просвічїня не мож зажыти, выпробовати ани порозуміти подію Воскресенія Христового.

Далшов причінов, чом на праздник Пасхы читаеме якраз тот уривок із Євангелія, є тот факт, же бісїдує о Божых дітях. Хто суть Божы діти? Як хтось може ся стати Божов дітинов? Обернийме увагу на то, же євангелист Йоан перед словами о Божых дітях говорить наперед о тых, котры од Христа ся одвернули і одшмарили Ёго наперек тому, же были выбраны і покликаны – має на думціи векшыну ізраїльського народа.

Ёго слова о силї стати ся Божыма дітми, котру Христос принїс і даровав людям, потверджує історія Церькви. Почас віків – так як Церьков продовжовала свое наземне путованя – Божыма дітми ся ставали вшыткы, котры Христа „прияли“ (Йоан 1, 12), значіть присвоїли собі Ёго як свого Спасителя і Избавителя.

Многы люде високо собі цінять Христа і звать Ёго „великым містіком“, „революцінарём“, „реформатором“, „учітелём любви“ і подобно. Бісїдують о Нїм узнанливыма словами, котрыма Ёму подля свого назору проявлюють почливість. Но покля Ёму не признають особенность, з котров пришов на тот світ – особенность єдинокорного Божого Сына і Слова – в конечнім дослїдку зневажують Ёго. Праздник Пасхы є про нас можностєв, жебы сьме проявили і визнали свою віру в Христа як єдинокорного Божого Сына, доконалого Бога і доконалого чоловіка.

Памятайме на то, же як хрістіане не наслїдуєме даякого великого чоловіка, мудреца або філософа. Наслїдуєме Божого Сына, котрый ся про нас став Сыном чоловіка. Якраз того бы сьме мали собі усвідомити у великий день Ёго Воскресенія, котрый є залогом і нашого воскресїня. Вшыткы, котры сьме Божыма дітми або ся нима ходем намагаєме стати, бы сьме в день святой

Пасхы мали порозуміти, же Тот, Котрый воскреснув, приготував про нас єднаку путь – путь воскресіня души і тіла, путь знічїня силы грїху, розкладу і смерти над людським родом – путь, котра веде до вічного жывота в безконечнім світлі Ёго Царьства.

Про дакотрых людей ціла участь на подїї Воскресенія значить обхід навколо храму із запаленов свічков у руках раз за рік і терпезливе чеканя на посвячїня паскы. Но така формална і поверьхня „збожність“ нігда не доволить чоловікови порозуміти найвекшому празднику хрістіанства. Віра такого чоловіка в каждоденнім жывоті є така іста, як поломінь свічки, котру несе у своїх руках. Слабый поломінь свічки може загасити і тот найслабый вітрик ці задуця – а віру такого чоловіка і тоту найменша проба ці нещастя.

На достойне пережытя дня святой Пасхы – найвызначнішого хрістіаньского праздника – приготуємо ся почас штиридцятєх днів Великого посту покаянєм і молитвенным подвігом. А порозуміня великости дару Божой милости нас веде до того, же наша духовна радість тырвать слїдуючїх пятьдесят днів. Тоты, котры по богослужїнях недїлі Пасхы знова на цілый рік обернуть ся к Хрістови хырботом, суть самы про себе найвекшыма неприятелями свого спасїня.

Не єден день, але ціле жытя мали бы сьме венувати Тому, Котрый за нас умер на Кресті. Нелем слова подякы, нелем добры skutky, але самых себе мали бы сьме пожертвувати Тому, Котрый за наше спасїня не вагав умерти. Бог не приїмать почливість із страху, ани дотримованя заповїдей з примушїня. Но приїмать од нас, покля каждого чоловіка любиме так, як го любить Він – безусловно і до конца.

Покля так научіме ся любити ближнїх, наш світ ся стане іншым – новым світом. Но жебы сьме то могли зробити, мусиме умерти – умерти не тілеснов смертєв або страшнов смертєв одорваня од Бога, але смертєв зречїня ся вшыткого свого самолюбїя. Кедь із себе зошмариме як стару, непотребну одєжду каждую єгоїстїчну привязаность до чогось поминутельного, тогды к нам прийде Боже царьство „в силі“ (1 Кор 4, 20), а ведно з ним і воскресїня і новый жывот – і мы порозумиме, што значать слова апостола Павла: „А не жыю уж я, але жыє у мі Хрістос“ (Гал 2, 20).

В днях позначеных войнов і стратов жывотных істот нїя Воскресеніє Хрістово знова посмілить нас іти допереду по пути, котра хоць даколи вызерать быти „узка і тісна“ (Мф 7, 14), але безпечно веде до Божого Царьства! Хрістос, Сын Божый, Переможитель грїха, темноты і смерти, нїя безперестанно утвєрджує нашу віру, збавлює нас страху, укрїплять надїю і додає сил і смїлости!

ХРІСТОС ВОСКРЕСЕ! ВОІСТИНУ ВОСКРЕСЕ ГОСПОДЬ!

† Рагислав

архієпіскоп пряшівський,
митрополїта чеських земель і Словакії

† Михаїл

архієпіскоп пражський і чеських земель

† Сїмеон

архієпіскоп оломовцько-бырнїанський

† Георгій

архієпіскоп мїхаловско-кошїцький

† Ісаїя

єпіскоп шумперський